

MUZEUL OCTAVIAN GOGA – CIUCEA

Scurt istoric:

Domeniul de la Ciucea este cumpărat de către Octavian Goga în anul 1920 de la Boncza Berta, văduva poetului maghiar Ady Endre. Odată cu semnarea actului de vânzare-cumpărare, Octavian Goga devine proprietarul complexului de la Ciucea, care, în acel moment cuprindea următoarele bunuri imobile:

- castelul, într-o altă arhitectură, de dimensiuni mai reduse;
- corpurile de clădire văruite, de culoare albă, clădiri care vor fi doar reparate, păstrându-li-se atât arhitectura, cât și funcționalitatea.

Între anii 1921 -1926, Octavian Goga modifică esențial castelul: îl mărește, îl etajează, îi schimbă arhitectura, conferindu-i un stil nou brâncovenesc, cu verande largi și vedere spre Criș.

Tot în această perioadă, se ridică un gard de piatră zidită al întregii incinte, se construiește cunoscuta „casă de pe stâncă” și se repară celelalte clădiri („Casa Albă”, „Casa Ady Endre” și clădirea „Mănăstire”). În 1923, familia Goga se mută în casă nouă.

Din păcate, la 7 mai 1938, Octavian Goga decedează la Ciucea, în urma unui atac cerebral suferit cu trei zile înainte. În 1939, după moarte poetului, Veturia Goga aduce la Ciucea un monument de arhitectură românească, biserica din lemn din comuna sălăjeană Gălpâia, înființează o mănăstire de maici care funcționează până în 1947 și își reia activitatea în 1994. Între anii 1938-1958, prin strădaniile extraordinare ale Veturiei Goga s-a realizat „Mausoleul”, monument funerar ridicat după planurile arhitectului G.M. Cantacuzino și decorațiile proiectate de artista plastică Nora Steriade.

Muzeul Memorial „Octavian Goga” s-a înființat prin Dispoziției Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă cu nr. 6694/1966 ca urmare al actului de donație nr.863/1966 către statul român, făcut de Veturia Goga, văduva poetului. Muzeul este proprietatea Consiliului Județean Cluj, proprietar care subvenționează și coordonează activitatea muzeului, iar din punct de vedere științific este coordonat de Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Cultural Național reprezentat în teritoriu prin Direcția Județeană pentru Cultură Cluj.

Muzeul Memorial „Octavian Goga” deține un patrimoniu imobil format dintr-un teren de 4 ha pe care sunt amplasate 9 clădiri și un patrimoniu mobil ce cuprinde 14 310 piese organizate pe colecții, expuse sau depozitate în sălile complexului muzeal.

Domeniile principale de activitate:

Muzeul memorial „Octavian Goga” își desfășoară activitatea urmărind conservarea, restaurarea, cercetarea și valorificarea patrimoniului muzeal, obiective ce se desfășoară pe baza legislației în vigoare și a unui regulament de funcționare aprobat de ordonatorul principal de credite, Consiliul Județean Cluj.

În acest sens, începând cu anul 2006 s-a elaborat un program de restaurare a clădirilor și parcului complexului muzeal, program aflat în plină desfășurare. Valoroasa colecție culturală lăsată posterității de poetul național Octavian Goga este organizată pe domenii: artă plastică, artă decorativă, etnografie, fond de carte și periodice, fond arhivistic și arheologic. Publicul vizitator face cunoștință cu aceste valori prin expozițiile permanente organizate în patru din cele nouă clădiri ale complexului muzeal și prin expozițiile temporare organizate în muzeu sau în colaborare cu alte muzee din județ. În fiecare an, Muzeul memorial „O. Goga” organizează, în colaborare cu alte instituții din județ și din țară, activități culturale specifice. De asemenea respectând litera și spiritul Actului de Donație semnat de Veturia Goga către Statul român socotește că principalele principii ale activității noastre sunt păstrarea vie a memoriei poetului și omului politic Octavian Goga, punerea în valoare a activității lui scriitoricești,

reliefarea rolului său politic în societatea timpului prin sublinierea caracterului umanist și național al politicii sale, explicitarea personalității sale de anvergură europeană.

Beneficiarii activităților:

Muzeul memorial „Octavian Goga” primește anual cca. 15 000 vizitatori. Majoritatea sunt grupuri organizate, cu preponderență grupuri de elevi însoțiți de cadre didactice de la școli din toată țara. O altă categorie de public vizitator îl constituie cel întâlnit cu ocazia acțiunilor culturale de nivel județean și național, public de elită-personalități din domeniul culturii și literaturii. Tradițional și constant, muzeul este vizitat de cetățeni străini, în special de etnie maghiară, interesați și de poetul maghiar Ady Endre care a locuit 2 ani la Ciucea (1915-1917), de delegații românești și străine însoțite de oficialități județene și personalități ale culturii clujene. Expozițiile temporare tematice organizate în colaborare cu Muzeul de Artă din Cluj-Napoca și cataloagele bine documentate care le-au însoțit s-au adresat nu numai cetățeanului de rând, dar și unui public de elită cunoscător.

Realizări culturale:

Având în vedere mărimea și diversitatea patrimoniului muzeal, precum și nevoia permanentă de-a veni în întâmpinarea publicului cu o ofertă de servicii culturale cât mai diverse, în ultimii ani, Muzeul memorial „O. Goga” în colaborare cu Muzeul de Artă din Cluj-Napoca, a organizat numeroase expoziții temporare:

- „Școala Internațională de la Paris-Jules Pascin”
- „Vedute londoneze”
- „Tragedia omului-gravuri după Zichy Mihaly”
- „Caricatură din colecția Octavian Goga”
- „Gravură străină din colecția Octavian Goga”
- „Pictură românească din colecția Octavian Goga”.

În parteneriat cu Direcția Județeană pentru Cultură Cluj, în fiecare an, Muzeul memorial „O. Goga” organizează „Zilele Octavian Goga la Ciucea”, concurs național de poezie și eseu, acțiune culturală care are drept scop evocarea personalității marelui poet Octavian Goga.

Proiectele propuse pentru 2012-2014 se concretizează în expoziții permanente și temporare, în acțiuni culturale, parteneriate educaționale, cercetare științifică și programe de reabilitare și reparații. Atracția principală a Muzeului Memorial „Octavian Goga”, pentru toate categoriile de vizitatori, este expoziția permanentă din clădirile „Castel”, „Casa Albă” și „Casa Ady Endre”. Pentru că muzeul dispune de foarte multe piese (14 310), la începutul fiecărui an se va face repanotarea expoziției permanente prin rularea pieselor din depozit în expoziție și invers. Colecția etnografică are foarte multe piese neexpuse și ca urmare ne propunem extinderea expoziției **permanente** din „Casa Albă” în spațiile Anexei „B”. Prin **repanotarea și extinderea expoziției** permanente încercăm să fidelizăm publicul muzeului și să atragem noi vizitatori.

Expozițiile temporare sunt, credem noi, surprizele plăcute cu care ne așteptăm publicul vizitator, noutățile din ghidajul obișnuit al muzeului. Expoziția „**Carte frumoasă cinste cui te-a scris**” aduce în fața cunoscătorilor erudiți, dar și în fața tineretului școlar în curs de formare, exemplare de carte veche românească și străină din valoroasa bibliotecă a lui Octavian Goga.

Pentru o mai bună cunoaștere a biografiei poetului „pătimirii noastre”, în colaborare cu proprietarii Casei memoriale Octavian Goga de la Rășinari ne propunem un schimb de piese muzeale în expoziția temporară „**De la Rășinari la Ciucea**”.

Prin expoziția temporară „**Locatarii de la Ciucea**” expoziție de documente și fotografii publicul vizitator va face cunoștință cu personalitățile care de-a lungul timpului au locuit la Ciucea: Ady Endre cu soția lui Berta, Octavian Goga cu Veturia Goga.

Expoziția „**Vedute londoneze**” –grafică străină din colecția muzeului va permite publicului vizitator să cunoască opere de artă de autori străini (Amadeo Preziosi, J. Baptista, Jules Pascin, și alții) și calitatea de colecționari a soților Goga.

„**Pictură religioasă și iconografie**” este o expoziție temporară organizată în colaborare cu Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”, mănăstire cu statut de chirieș în locația muzeului. Prin această expoziție încercăm să atragem și vizitatorii mănăstirii spre muzeu.

„**Castelana de la Ciucea**” în imagini și documente permite vizitatorilor muzeului să cunoască mai bine pe Aceea care, din respect și dragoste pentru soțul ei, a dăruit poporului român complexul muzeal de la Ciucea, complex născut și prin truda de artistă a Veturie Goga.

În colaborare cu Muzeul de Artă Cluj și Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj vom organiza expoziția temporară „**Pictură străină din colecția Octavian și Veturia Goga**”. Publicul avizat din Cluj-Napoca va putea admira minunatele picturi ale Școlii venețiene din colecția muzeului. Expoziția de fotografii „**Ciucea turistică**” obligă publicul vizitator să conștientizeze frumusețea locației Muzeului Memorial „Octavian Goga”, frumusețea zonei în care este situată Ciucea pe valea Crișului Repede, la poalele munților Vlădeasa și Meseș și să-i stimuleze dorința pentru o nouă vizită.

Expoziția temporară „**Caricatură de presă**” prezintă publicului vizitator crâmpie din viața politică interbelică, permițând vizitatorilor să înțeleagă mai bine personalitatea politicianului Octavian Goga.

Eveniment cultural al județului Cluj, **Concursul național de poezie și eseu „Octavian Goga”**, organizat anual de Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Cultural Național Cluj și Muzeul Memorial „Octavian Goga” aduce la Ciucea tineri talentați din întreaga țară, tineri care duc cu ei satisfacția cunoașterii valorilor culturale ale muzeului.

Parteneriatele educaționale sunt instrumente de bază în îndeplinirea obiectivului principal al muzeului. În virtutea tradiției se vor dezvolta în continuare parteneriate cu Liceul „Octavian Goga” Huedin, Școala „Octavian Goga” Ciucea, Școlile cu clasele I-VIII Negreni, Poieni, Valea Drăganului. În fiecare an, în luna mai, comemorarea poetului se face în prezența a numeroase grupuri de elevi care vin să cinstească memoria poetului „pătimirii noastre” prin „**Recital de poezie și cântec**” din lirica lui Octavian Goga. Educația tinerei generații se va face și prin itinerarea unei expoziții de reproducere cu piese din colecția muzeului, „**Octavian Goga-poet și colecționar**”, prin școlile din zona Huedin.

Pe viitor, ne propunem colaborarea cu instituții de învățământ superior din județ și din țară în vederea valorificării valoroasei colecții de carte, publicistică și arhivistică a muzeului.

Evoluția previzionată a cheltuielilor instituției pe principalele categorii de cheltuieli, corelate cu veniturile proprii, veniturile atrase și transferurile necesare a fi alocate din bugetul Consiliului Județean Cluj, pentru perioada 01.06.2011 - 31.05.2014, se prezintă conform tabelului următor:

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);

Nr. crt.	Categoriile de venituri Previziuni	2011 (01.06.-31.12.)	2012	2013	2014 (01.01.-31.05)
1.	Subvenții/alocații	240.500 lei	1.443.000 lei	1.447.664 lei	415.500 lei
2.	Surse atrase/venituri proprii	29.500 lei	52.000 lei	55.000 lei	22.000 lei
	Total	270.000 lei	1.495.000 lei	1.502.664 lei	437.500 lei

- bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere; cheltuieli pentru reparații capitale);

Nr. crt.	Categoriile de cheltuieli Previziuni	2011 (01.06.-31.12.)	2012	2013	2014 (01.01.-31.05.)
----------	---	-------------------------	------	------	-------------------------

1.	Cheltuieli de personal, din care: cheltuieli cu colaboratorii	129.500 lei 0	270.000 lei 0	270.000 lei 0	112.500 lei 0
2.	Cheltuieli cu bunuri si servicii:	140.500 lei	275.000 lei	300.000 lei	125.000 lei
3.	Cheltuieli de capital:	0	50.000 lei		
4.	Cheltuieli pentru reparații capitale:	0	900.000 lei	932.664 lei	200.000 lei

Pentru cheltuielile de capital si cu reparațiile capitale prevăzute menționăm faptul ca prin H.C.J. nr.17/2010 a fost aprobată documentația de avizare pentru lucrări de intervenții pentru obiectivul de investiții „Refacerea aleilor auto si pietonale, ziduri de sprijin, drenuri si refacerea gardului de împrejmuire” a incintei Muzeului Memorial „Octavian Goga” Ciucea. De asemenea trebuie efectuată expertizarea si restaurarea Mausoleului. In urma cu 10 ani s-a început restaurarea mozaicului acestui mausoleu si lucrările trebuie continuate. Tot in categoria investițiilor intră si dotarea muzeului cu sisteme moderne anti-incendiu si antiefracție, dotare impusă de legislația specifică.

- previzionarea evoluției cheltuielilor de personal ale instituției;

În prezent Muzeul Memorial „Octavian Goga” Ciucea funcționează in baza Organigramei si Statului de funcții aprobat prin H.C.J. nr.210/2010, cu un număr total de posturi de 14,25 din care ocupate sunt 13,25, cel vacant urmând a se ocupa imediat ce vor permite prevederile legale in vigoare.

Creșterea cheltuielilor de personal va avea loc in funcție de majorările de salarii prevăzute de lege și promovările salariaților.

- previzionarea evoluției veniturilor propuse a fi atrase de către candidat, cu menționarea surselor vizate

Veniturile proprii vor fi realizate prin atragerea unui număr sporit de vizitatori, diversificarea ofertei de materiale culturale si daca va fi posibil si majorarea tarifelor practicate de instituție.

Veniturile atrase altele decât cele din activitatea de baza vor fi obținute din închirierea spațiilor muzeului pentru întruniri si conferințe, găzduirea de mesaje publicitare si atragerea de donații si sponsorizări.

Realizări economico-administrative:

Muzeul memorial „Octavian Goga” este proprietatea Consiliului Județean Cluj care subvenționează și coordonează activitatea acestuia. Din anul 2006 patrimoniul imobil constituie tema unui amplu Program de restaurare, program ce urmează să se finalizeze în 2011. Tema programului a fost elaborată în cadrul unor comisii de specialiști în domeniu (arhitecți, muzeografi, restauratori și conservatori). Programul cuprinde următoarele proiecte:

- reabilitarea și extinderea sistemului de încălzire centrală (realizat);
- restaurarea clădirii „Castel” (realizat)
- restaurarea clădirilor „Casa albă”, „Casa Ady Endre” și „Anexele A și B” (realizat)
- refacere a parcului, refacerea aleilor și a zidurilor de susținere și împrejmuire;(2010-2014)
- securitatea patrimoniului muzeal (2010-2013).
- restaurarea cupolei si a mozaicului din cavoul Mausoleului; (2011-2012).

Potențiali viitori vizitatori, cei care doresc informații despre patrimonial muzeului, despre „Locatarii de la Ciucea” pot vizita și site-ul muzeului: www.gogamuseum.ro